

KASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT

1.9.2025

Orientaatioluento klo 12.30-14.00

Esitä kysymyksiä
Flingaan

[https://flinga.fi/s/
FABPP5P](https://flinga.fi/s/FABPP5P)

KASVATUSTIETEEN PERUSOPINTOIHIN JOHDATTELUA

Johdatus kasvatustieteen perusopintoihin: Mitä tarkoittavat ilmiölähtöiset kasvatustieteen perusopinnot?

Ilmiölähtöisessä opiskelussa lähtökohtana ovat todellisen maailman ilmiöt, joita tutkitaan aidossa ympäristössään arkikokemuksia ja teoreettista tietoa yhdistäen.

Oppimisen, kasvatuksen ja koulutuksen ilmiöt lähtökohtana kasvatustieteen opiskelussa. Niitä tarkastellaan monista eri näkökulmista.

Ilmiöt on koottu sen asiantuntijuuden ja osaamisen ympärille, joita kasvatustieteen asiantuntija tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa

Kasvatustieteen opiskelua ilmiölähtöisesti

Kasvatustieteen osa-alueita, esim.

- Kasvatuspsykologia
- Kasvatussosiologia
- Kasvatuksen historia
- Kasvatusfilosofia
- Didaktiikka (opetusoppi)

Kasvatustieteen opinnoissa opiskeltavat ja tutkittavat ilmiöt Jyväskylän yliopistossa:

Vuorovaikutus ja yhteistyö
Kestävä kasvatus ja yhteiskunta
Oppiminen ja ohjaus
Tieteellinen tieto ja ajattelu
Osaaminen ja asiantuntijuus

Eri kasvatustieteitä, esim.

- Varhaiskasvatustiede
- Aikuiskasvatus
- Erityispedagogiikka

Kasvatustieteiden kartta + ilmiöiden & ilmiöopintojaksojen esittelyt

KASVATUSTIETEIDEN KARTTA

[Jyväskylän Yliopisto - Kasvatustiede \(jyu.fi\)](https://jyu.fi)

- edumap.jyu.fi

KTKP020 Kestävä kasvatus ja yhteiskunta

- Tallennesarja: tiedon ja tietämisen sosiaalinen luonne, kasvatuksen ja koulutuksen yhteiskuntasuhde, lasten osallisuus ja oikeudet, demokratiakasvatus, koulutuksen politiikka ja hallinta
- Minkälaisia yhteiskunnallisia funktioita kasvatuksella ja koulutuksella on ja mistä ne ovat peräisin?
- Miten kasvatuksen avulla rakennetaan demokraattista, tasa-arvoista, yhdenvertaista ja kestävää yhteiskuntaa?

KTKP010 Oppiminen ja ohjaus

- Miten ihminen kasvaa ja kehittyy kehityspsykologian valossa?
- Miten oppiminen ja ohjaus ymmärretään eri oppimiskäsitysten ja oppimisteorioiden valossa?
- Miten erilaiset oppimiskäsitykset näkyvät opetuksen käytännöissä ja oppimisympäristöjen rakentamisessa?
- Mikä on keskeistä inklusiivisen oppimisympäristön rakentamisessa?
- Millainen merkitys arvioinnoilla on oppimisessa ja miten oppimista tukevaa arviointikulttuuria rakennetaan?
- **Toteutustavat:**
 - Kaikille yhteiset luennot ja paneeli
 - Demo- ja kotiryhmätyöskentelyä
 - Suoritusmuotoina **soveltava tentti** sekä **aktiivinen osallistuminen kontaktiopintoihin**

ERI-ikäiset
OPPIJAT

KTKP040 Tieteellinen tieto ja ajattelu

Mihin tarvitsemme
tieteellistä tietoa ja
miksi?

Mitä on
argumentaatio?

Mitä kaikkea
tutkimusartikkeli
pitää sisällään?
Entä miten sitä
luetaan?

Mitä eettisyys
tarkoittaa
tutkimuksessa?

Mitä on tieteellinen
tieto ja miten se
eroaa
arkiajattelusta?

Mitä on
laadullinen
tutkimus?
Entä
määrällinen
tutkimus?

KTKP030/KTKP3019 Osaaminen ja asiantuntijuus

- Opintojaksolla käsitellään mm. asiantuntijuuden muodostumista ja ammatillista osaamista, toimijuutta sekä identiteettiä
- Oppimistavoitteet:
 - Käyttää asiantuntijuuteen ja osaamiseen liittyviä keskeisiä käsitteitä ja teoreettisia viitekehyksiä
 - Tulkita keskeisten käsitteiden ja viitekehysten ilmenemistä asiantuntijuuden eri kentillä
 - Reflektoida henkilökohtaista osaamistaan ja pohtia sen kehittämisen keinoja
 - Arvioida kriittisesti asiantuntijuuteen ja osaamiseen liittyviä teemoja tulevaisuuden ja kestävyysnäkökulmasta
- Toteutus:
 - Yhteiset luentotallenteet
 - Varhaiskasvatus – pienryhmäopetus
 - Kasvatus- ja aikuiskasvatustiede – pienryhmäopetus
- Käytännössä: demoja, ryhmässä tehtävä oppimistehtävä, ym. kivaa

Opintojaksojen eteneminen syksy 2025

KTKP050
Vuorovaikutus ja
yhteistyö 5 op

KTKP020
Kestävä kasvatus ja
yhteiskunta
5 op

KTKP010
Oppiminen ja ohjaus 5 op

Integrointi
Akateemiset tekstitaidot /
OKLV211 -opintojakson
kanssa

SUUNNITTELE ja ajoita oma työskentelysi erityisesti
syyslukukaudelle!

Opintojaksojen eteneminen kevät 2026

KTKP040

**Tieteellinen tieto ja
ajattelu 5 op**

**KTKP030 Osaaminen
ja asiantuntijuus 5 op**

Tekoälyn käyttö opinnoissa ja vilppi

- Jyväskylän yliopisto on ohjeistanut tekoälypohjaisten sovellusten käyttämisestä sekä vilppitapausten käsittelystä. Mikäli käytät opintojakson oppimistehtävissä tekoälyyn pohjautuvia sovelluksia (esimerkiksi Chat GPT) täytyy sinun toimia Jyväskylän yliopiston linjausten mukaisesti: [Tekoälypohjaisten sovellusten käyttö opiskelussa - JYU ohjeet ja linjaukset – Jyväskylän yliopisto.](#)
- Voit perehtyä tarkemmin Jyväskylän yliopiston ohjeisiin vilppitapausten käsittelyyn (mm. plagiointi) liittyen tästä linkistä: [Vilppitapausten käsittely – Jyväskylän yliopisto \(jyu.fi\).](#)

Tekoäly opiskelun tukena

- Usein sallittua ideointiin, suunnitteluun, lähteiden etsimiseen, jäsentämiseen, kielenhuoltoon ym.
- Vastuopettaja ohjeistaa käytön rajat ja mahdollisuudet kullakin opintojaksolla (**HUOM! Katso joka jakson ohjeet erikseen, mm. osassa KTKP050 –toteutuksista vain suunnittelu sallittua**)
- Ei tieteellinen lähde → ei kelpaa opintosuorituksiin lähteeksi
- Käytön on oltava läpinäkyvää: tulee avata tarkasti mihin käytetty työssä.
- Tekoälyn käyttöön tulee ottaa kantaa joka tapauksessa käytit sitä tai et. Tämä kirjoitetaan auki yleensä tehtävän loppuun.
- Vaikka käyttäisit tekoälyä, muista että **sinä olet aina vastuussa tekstistä**, eikä plagiointi ole sallittua tässäkään. Kielimallin tuottaman tekstin suora käyttö ilman viitteitä = plagiointi

Lähde: [Tekoälypohjaisten sovellusten käyttö opiskelussa - JYU ohjeet ja linjaukset — Jyväskylän yliopisto.](#)

“Älä oio ja ulkoista ajatteluasi tekoälylle. Arvosta omaa oppimisprosessiasi”.

Yleistä tietoa kasvatustieteen perusopinnoista

- Laajuus 25op
- Suunniteltu suoritettavan vuoden aikana
- Usein toteutus koostuu kaikille perusopintoja suorittaville yhteisesti koostetuista luennoista ja jokaiselle oppiaineelle räätälöidyistä omista demoista/muusta toteutuksesta

- Kysymyksiä?

<https://flinga.fi/s/FABPP5P>

KTKP050 VUOROVAIKUTUS JA YHTEISTYÖ (5 OP)

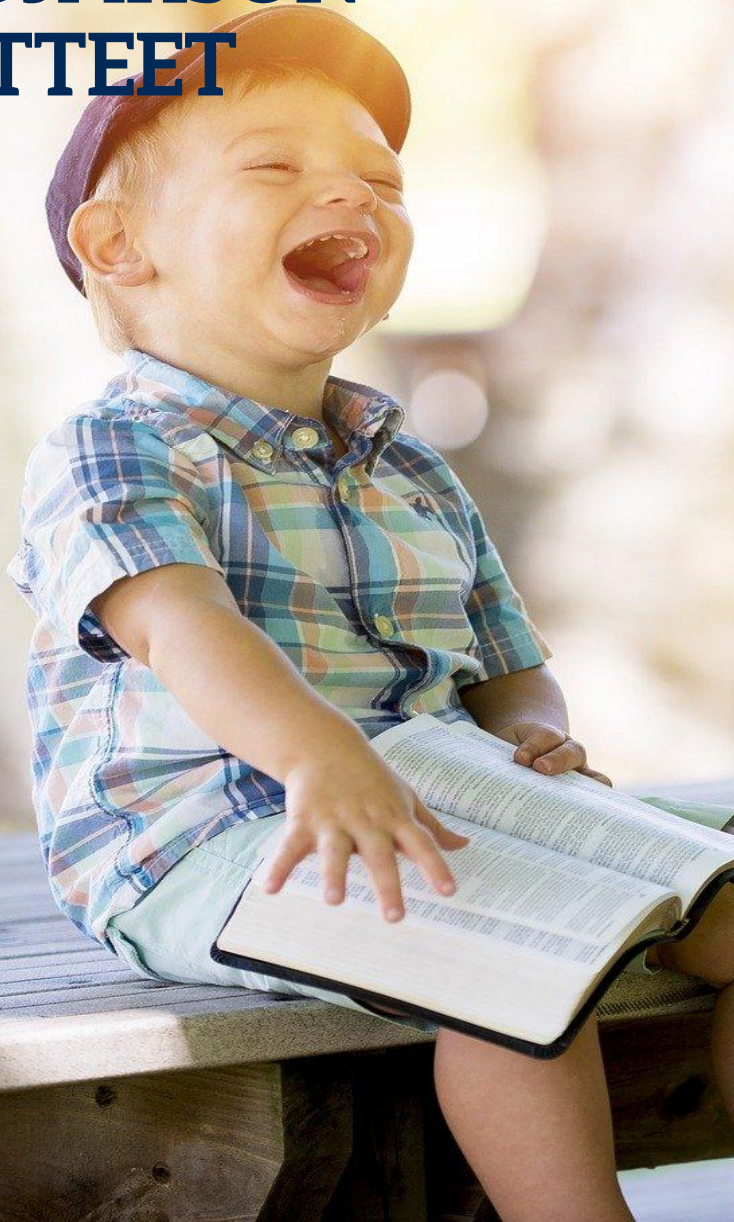
1.9.2025
Orientaatio
Emma Kostainen & Inka-Liisa Kuusiahho

Ilmoittaudu SISUssa oikeaan ryhmään:

TAPA 1	TAPA 2	TAPA 3	TAPA 4	TAPA 5	TAPA 6	ARVIOINTIKOHDE	TOTEUTUS	
•						KAIKO (5 op)	Lähiopetus, [KAIKO, syksy 2025] 1.9.2025–26.10.2025	VALITSE
	•					LUOKO (5 op)	Lähiopetus, [LUOKO] 1.9.2025–19.12.2025	VALITSE
		•				VAKA (5 op)	Pienryhmäopetus, VAKA 1.9.2025–10.10.2025	VALITSE
			•			Sivuaine + Erityispedagogiikka (5 op)	Pienryhmäopetus, erityispedagogiikan tutkinto-opiskelijoille, syksy 2025 1.9.2025–31.12.2025 Kirjallinen työ, [sivuaineopiskelijat, 2025–2026] 1.9.2025–5.6.2026	VALITSE VALITSE
				•		AIKO (5 op)	Lähiopetus, Aineenopettajaopiskelijat 1.10.2025–19.12.2025	VALITSE
					•	AIKO Liikunta (2 op)	Lähiopetus, Liikunnan aineenopettajaopiskelijat 16.3.2026–24.5.2026	VALITSE
					•	OPEA212 Osallistuminen opetukseen (2 op)	Lähiopetus, Liikunnan aineenopettajaopiskelijat 15.9.2025–21.11.2025	VALITSE

KTKP050- OPINTOJAKSON TAVOITTEET

- Osaa havainnoida erilaisissa konteksteissa tapahtuvia vuorovaikutustilanteita, eritellä niitä valituista näkökulmista ja tarkastella niiden herättämiä tunteita itsessä ja muissa.
- Osaa kuunnella toista ja ilmaista itseään ymmärrettävästi kulttuurinen moninaisuus huomioiden.
- Osaa tarkastella yksilöä ryhmän jäsenenä sekä ryhmän dynamiikan ja yhteisöllisyyden rakentumista.
- Osaa soveltaa ymmärrystään ja taitojaan vuorovaikutuksesta erilaisissa tilanteissa (esim. palaute- ja ristiriitatilanteissa).
- Kykenee toimimaan vuorovaikutustilanteissa eettisesti kestäväällä tavalla.

KTKP050- OPINTOJAKSON SISÄLLÖT

- Vuorovaikutusteoriat ja niiden soveltaminen
- Eettisyys ja kulttuurinen moninaisuus vuorovaikutuksessa
- Vuorovaikutuksen havainnointi ja tutkiminen
- Oma vuorovaikutusosaaminen

TIEDEKUNNAN TUTKIMUKSEN PAINOPISTEALUEET

- Koulutus, opetus ja interventio
- Oppimisen psykologinen ja neurokognitiivinen perusta
- **Vuorovaikutteiset** ja teknologiset oppimisympäristöt
- Lapsuus, perhe, **vuorovaikutus** ja hyvinvointi
- Hyvinvointi, oppiminen ja **vuorovaikutus** työssä

Lukijoiden kokemusten perusteella työpaikoilla on epäselvyyttä varsinkin siinä, mitä asioita missäkin sovelluksissa.
Kuva: KIMMO TASKINEN / HS

Viestiviidakossa

Kasvomaskit muuttavat tapaa, jolla havainnoimme toisia – Inho voidaan tulkita vihasuudeksi, ilo ja suru neutraaleiksi tunnetiloiksi

Aivot prosessoivat toisen ihmisen kasvoja kokonaisvaltaisesti. Maski sekoittaa havainnointia, tutkimus kertoo. Suojat ovat välttämättömiä, tutkija muistuttaa. Pitää vain osata viestiä niistä huolimatta.

Talous | Työelämä

”Palaamme tulevaisuuteen, joka on erilainen kuin ennen epidemiaa” – Korona-aika muuttaa suomalaista työkulttuuria pysyvästi, asiantuntijat sanovat

Pandemian aiheuttama etätyöputki muuttaa suomalaista työelämää myös jatkossa, uskovat asiantuntijat.

Tilaa jille

Vuorovaikutustaitoja, oppimaan oppimista ja tekoälyn ymmärrystä
Listasimme taitoja ja näkemyksiä, joiden avulla tulevaisuudessa voi saada työpaikan

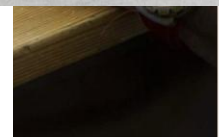
Pulaa on nyt yleislääkäreistä ja erityisopettajista, mutta vuoden kuluttua ehkä jostain muista. Siksi yhteishaussa valita kiinnostuksen mukaan eikä ajatella varmaa työtä

Ihmeitä ei tehdä ilman riittäviä resursseja.

Tutkimuksen kohteena olleissa kouluissa tämän ajatuksen yli on siis päästy. Miten? Yksi tutkijoista Heidi Huilla viittasi HS:n haastattelussa kunnioitukseen.

Hyvin toimivissa kouluissa opettajat uskoivat oppilaisiinsa. He näkivät jokaisen lapsen arvokkaana. Lapsista esimerkiksi puhuttiin yhtä kauniisti vasten naamaa kuin opettajahuoneessa selän takana.

Ylen kysely: Etäopetus tekee opettajast chat-juontajan, jolle kukaan ei vastaa – kameran aukaiseminen pelottaa oppilait

Koulujen digiloikka on jäänyt osittain sanahelinäksi, koska opetuksesta voi puuttua vuorovaikutus jopa kokonaan.

Näin rikosoikeuden professori kommentoi Teemu Keskisarjan rajuja puheita: ”Sananvapaudella täytyy olla laajat rajat”

Politiikka 28.8.

Kaksi vanhempaa perustelee, miksi puhelimittemat koulupäivät eivät sovi kaikille

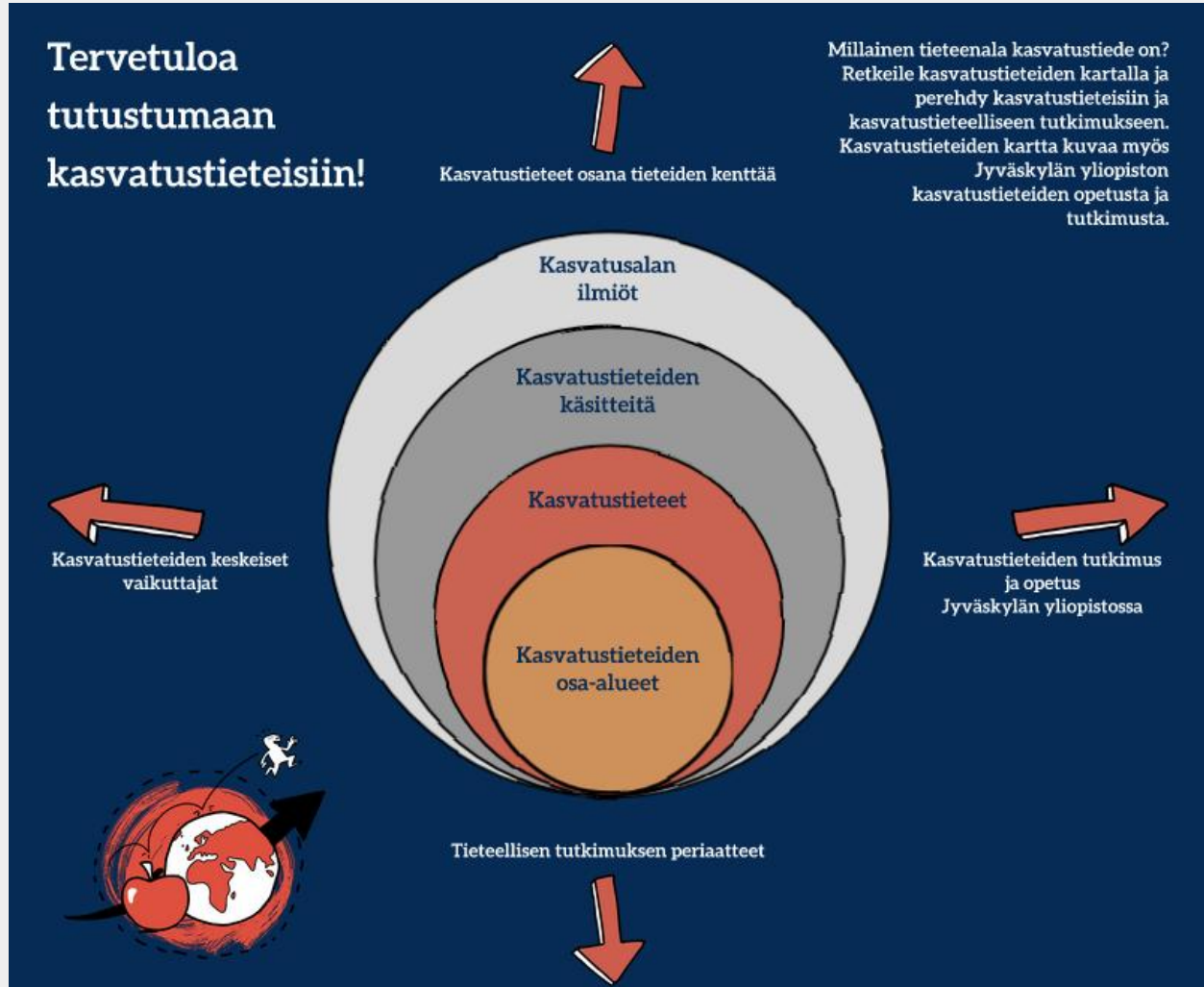
Esimerkiksi huoli koulusta karkaavan lapsen sijainnista on saanut osan vanhemmista pyytämään lapselleen poikkeuslupaa.

Kasvatus 12:52

KASVATUSTIETEIDEN KARTTA

edumap.jyu.fi

- Tutustu kasvatustieteiden karttaan!
 - Kasvatusalan ilmiöt
 - vuorovaikutus ja yhteistyö
 - Kasvatustieteiden käsitteitä
 - Esim. Sosialisatio, sivistys, pedagogiikka
 - Kasvatustieteiden osa-alueet
 - Kasvatuspsykologia
 - Kasvatussosiologia
 - Kasvatustieteiden tutkimus ja opetus Jyväskylän yliopistossa
 - Esim. Merja Koivulan ja Matti Rautiaisen haastattelut

Paikka	Viikko	pvm	klo	Luennoitsija	Lisätietoja	
1	Ag Auditorio 1, Martti Ahtisaari - sali	36	ma 1.9.	12.30-14.00	Poolivastaavat	Perusopintojen yhteinen johdanto
2	Ag Auditorio 1, Martti Ahtisaari - sali	37	ma 8.9.	12.30-14.00	Kreetta Niemi	Kasvokkain - kohtaamisen vuorovaikutuksel liset periaatteet
3	Ag Auditorio 1, Martti Ahtisaari - sali	38	ma 15.9	12.30-14.00	Emma Kostiainen, Panu Forsman	Dialogisuudesta
4	Ag Auditorio 1, Martti Ahtisaari - sali	39	ma 22.9.	12.30-14.00	Mari Hankala, Johanna Kainulainen	Vuorovaikutus mediassa
5	Ag Auditorio 1, Martti Ahtisaari - sali	40	ma 29.9.	12.30-14.00	Merja Koivula, Essi Hanhikoski	Tunteet, tunteiden sääteily ja vuorovaikutus
6	Ag Auditorio 1, Martti Ahtisaari - sali	41	ma 6.10.	12.30-14.00	Heidi Layne	Eettisyys ja kulttuurinen monimuotoisuus vuorovaikutukse ssa

KTKP050-luentojen ennakkolukemistot

Saat luennoista enemmän irti!

Lue ennen/jälkeen Kreetan Niemen luentoa:

- Goffman, E. 2012. Vuorovaikutuksen sosiologia: Kappale 1. Kasvotyö.
- Suoninen, E., Pirttilä-Backman, A.-M., Lahikainen, A. R. & Ahokas, M. 2013. Arjen sosiaalipsykologia: Kappale 2. Päivittäinen vuorovaikutus s. 29–67.

Lue ennen Kostiaisen ja Forsmanin luentoa:

- Tomperi, T. (2022). Dialogisuuden ajankohtaisuus: kasvatuksen teoria ja pedagogisen filosofoinnin käytäntö. Teoksessa T. Tervasmäki, O.-J. Jokisaari, K. Jurvakainen, J. Kallio, J. Pulkki, P. Takkinen, A. Tammenoksa, & J. Varpanen (Toimittajat), Maailman tärkein tehtävä: Esseitä kasvatuksesta, vastuusta ja toivosta. Juhlakirja professori Veli-Matti Väärille (Sivut 30–50). Eurooppalaisen filosofian seura ry. https://netn.fi/sites/www.netn.fi/files/syn_publication/files/maailman-tarkein-tehtava_ekirja.pdf **TAI** Vuorikoski, M. & Kiilakoski, T. 2005. Dialogisuuden lupaus ja rajat. Teoksessa T. Kiilakoski, T. Tomperi & M. Vuorikoski (toim.) Kenen kasvatus?

Hankalan ja Kainulaisen luennon ennakkomateriaali/-tehtävä näkyy Moodlessa

Lue ennen Hanhikosken ja Koivulan luentoa:

- Suoninen, E., Pirttilä-Backman, A.-M., Lahikainen, A. R. & Ahokas, M. 2013. Arjen sosiaalipsykologia: Kappale 3. Minuuden sosiaalinen rakentuminen, s. 89–140
- Suoninen, E., Pirttilä-Backman, A.-M., Lahikainen, A. R. & Ahokas, M. 2013. Arjen sosiaalipsykologia: Kappale 4. Ihmisten väliset suhteet, s. 141–184.

Lue ennen Layneen luentoa:

- Roiha, A., & Sommer, M. (2021). Exploring teachers' perceptions and practices of intercultural education in an international school. INTERCULTURAL EDUCATION 2021, VOL. 32, NO. 4, 446–463. <https://doi.org/10.1080/14675986.2021.1893986>

TAI katso Fred Dervinin luento (2024): What (re-) imagining teacher education could mean

interculturally <https://sites.google.com/view/glosenet/interculturality-and-global-citizenship-education>

KTKP050-OPINTOJAKSO ERI TOTEUTUKSISSA

- Luennot ovat yhteiset.
- Toteutukset järjestävät omien opiskelijoiden pienryhmät ja luovat mahdollisuuksia syventyä luentojen teemoihin erilaisista viitekehyksistä ja orientaatioista.
- Oppimisympäristönä joko Moodle tai PedaNet, riippuen toteutuksesta.
- Toteutusten välillä on eroja ja kukin infoaa esimerkiksi kurssisuorituksista ja kirjallisuudesta tarkemmin.

Toteutukset:

- **KAIKO**
- **LUOKO**
- **VAKA**
- **Sivuaine + Erityispedagogiikka**
- **AIKO**
- **AIKO Liikunta**

YHTEENVETO KÄYTÄNTEISTÄ

- Luennot järjestetään live-luentoina Agora Ag Auditorio 1:ssä, Martti Ahtisaari – sali
- Luennoista tehdään tallenne Moniviestimeen. Luentojen tallenteet sekä diat löytyvät oppimisalueen linkin kautta Moniviestimestä osoitteesta:
- KTKP050 2025-2026: KTKP050 Luennot 2025-2026 Moniviestin tai osoitteesta <https://moniviestin.jyu.fi/fi/programs/ktkp050-syksy25>
- Muista polkuavain: **valta**

KIITOS! Onko kysymyksiä?

MUKAVAA KURSSIA!